

Sygn. akt II Cz 664/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Piotr Starosta

Sędziowie : SO Maria Leszczyńska (spr.)

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2013 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko : W. Ł.

o: zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 czerwca 2013 r.

sygn. akt I Nc 2770/13

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

sygn. akt II Cz 664/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 21 czerwca 2013r. w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przeciwko W. Ł. umorzył postępowanie i oddalił wniosek powoda o zwrot opłaty sądowej od pozwu.

Wskazał Sąd postanowieniem z dnia 26 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Pismem z dnia 29 kwietnia 2013 r. powód cofnął pozew i zażądał zwrotu opłaty.

W myśl art 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew. Zgodnie z treścią art. 203 § 1 kpc, pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli cofnięcie połączone jest ze zrzeczeniem się roszczenia, aż do wydania wyroku. Brak jest podstaw do uznania, że oświadczenie powoda jest niezgodne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub że zmierza do obejścia prawa, dlatego też cofnięcie pozwu uznać należy za skuteczne.

Wobec powyższego, należało orzec, jak w punkcie 1 sentencji.

W ocenie Sądu nie ma podstaw do zwrotu opłaty sądowej od pozwu. Zgodnie z art 79 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd z urzędu zwraca stronie połowę uiszczoną opłatę od pisma cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana. Ze wskazanego przepisu wynika, że skuteczność żądania zwrotu połowy opłaty sądowej od pozwu zależy od chwili jego złożenia, to jest od tego czy powód złoży stosowny wniosek przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana. W niniejszej sprawie w dniu 26 lutego 2013 r. odbyło się już posiedzenie niejawnie. Tymczasem wniosek o zwrot opłaty sądowej od pozwu został złożony w dniu 29 kwietnia 2013 r., a więc po upływie terminu do skutecznego zgłoszenia takiego wniosku. Nie było zatem podstaw do jego uwzględnienia. Skoro nie było podstaw do zwrotu połowy opłaty sądowej to tym bardziej brak jest podstaw do zwrotu całej opłaty.

W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych a contrario orzekł jak w punkcie drugim sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka. Dotyczyło ono pkt II postanowienia oddalającego wniosek o zwrot połowy opłaty od pozwu. Zarzucała naruszenie art. 79 ust.1 pkt. 3 lit. a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie. Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o zwrot połowy opłaty od pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że skuteczność żądania zwrotu połowy opłaty sądowej od pozwu w myśl art. 79 ust.1 pkt 3a ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zależy od chwili jego złożenia. Połowę tej opłaty Sąd zwraca wówczas, gdy pismo cofnięte zostało przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana. W błędzie pozostaje skarżąca twierdząc, że posiedzeniem, o którym mowa w powołanym przepisie jest posiedzenie przeznaczone wyłącznie na rozprawę. Powoływane przez skarżącą orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29.03.1994r. III CZP 32/94, OSNC 1994/10/189/ dotyczy w istocie gramatycznej wykładni obowiązującego przepisu art. 36 ust.1 pkt 2a ustawy z dnia 13.VI.1967r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 24, poz. 10 ze zm./ i skupia się na problemie czy posiedzenie o którym mowa w tym to każde posiedzenie w sprawie, czy też pierwsze posiedzenie w sprawie.

Sąd Najwyższy przyjmując to, iż posiedzeniem, na które sprawa została skierowana jest pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę w uzasadnieniu swojego orzeczenia wskazał na motywy jakimi się kierował przy wydawaniu swojego rozstrzygnięcia.

Wskazał Sąd, że jedną z niewątpliwych funkcji nałożenia na stronę postępowania sądowego obowiązku uiszczenia opłat sądowych jest pokrywanie kosztów związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości. Wynika to m. in. z zasady, że sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata. Jednocześnie ustawodawca uznał, że część czynności sądowych może być wyłączona z obowiązku pokrycia kosztów przez stronę, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi względami. W odniesieniu do pisma, które zostało przez stronę cofnięte zawarte są w ustawie dwa unormowania. Jeżeli np. cofnięcie pisma nastąpiło przed wysłaniem jego odpisu innym stronom, a w braku takich stron – przed wysłaniem zawiadomienia o terminie posiedzenia – na żądanie strony zwraca się cały uiszczony od tego pisma wpis. Jeżeli sprawa została już skierowana na posiedzenie, zwraca się jedynie połowę wpisu uiszczonego od pisma cofniętego przed jej rozpoczęciem. Wyrażając swój pogląd wskazał Sąd Najwyższy, że już samo to zestawienie musi prowadzić do wniosku, że w przepisie określenie „posiedzenie” użyte zostało w obu wypadkach na oznaczenie pierwszego posiedzenia.

Jednocześnie wskazał Sąd Najwyższy, że w przepisach kodeksu postępowania cywilnego nie ma konsekwencji i spójności terminologicznej w odniesieniu do posiedzenia i rozprawy. Zasadą jest jednak, że Sąd rozpoznając sprawę w procesie na rozprawie (art.148§1 in fine kpc), dążyć powinien do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym

przeznaczonym na nią posiedzeniu 9 art. 6 in fine kpc). Na takie posiedzenie sprawa jest kierowana wówczas, gdy pozytywnie zakończyły się czynności przygotowawcze, poprzedzające przystąpienie do rozpoznania sprawy. Wskazuje na to wprost treść art. 148§2 kpc, potwierdzająca ponadto prawidłowość założenia, że rozprawa stanowi jedną całość, choć może ulegać odroczeniu i odbywać się na więcej niż jednym posiedzeniu. Przemawia za tym взгляд na chronologię czynności sądowych i usprawiedliwione ograniczonym nakładem pracy aparatu sądowego uznanie, że zwrot całości lub połowy uzasadniony jest wtedy gdy z woli strony nie doszło do rozpoznania jej pisma na posiedzeniu.

Gdyby chodziło o każde z kolejnych wyznaczonych w sprawie posiedzeń, to unormowanie takie byłoby całkowicie niezrozumiałe co do celowości nieobciążania strony kosztami już dokonanych czynności procesowych, i to nawet na kilku kolejnych posiedzeniach.

Pierwszorzędne natomiast dla przedmiotowej sprawy ma sięgnięcie do wykładni historycznej.

Mianowicie w art. 35 ustawy z dnia 30 grudnia 1950 r. – przepisy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 58 poz 528 ze zm) dotyczącym tej samej materii, zawarte było jednoznaczne stwierdzenie, że chodzi o cofnięcie pisma „przed rozpoczęciem rozprawy lub posiedzenia, na które sprawa została skierowana”. Pominięcie w art. 36 u.o.k.s w wersji poprzednio obowiązującej, obecnie zaś w art. 79 ust.1 pkt 3 a obowiązującej ustawy odniesienia do rozpoczęcia rozprawy nie może być rozumiane jako wprowadzenie merytorycznej zmiany tego uregulowania, a spowodowane zostało – jedynie uznaniem, że przepis ten, jako w założeniu ogólny i odnoszący się do wszystkich postępowań zbędnie zawierał szczególne wyodrębnienie spraw rozpoznanych na rozprawie lub na nią skierowanych.

Przedmiotowa sprawa toczyła się początkowo w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Celem tego postępowania odrębnego jest maksymalne uproszczenie i przyspieszenie uzyskania tytułu egzekucyjnego przez wierzyciela (powoda), a następnie podstawy egzekucji sądowej, czyli tytułu wykonawczego.

Sąd w celu rozstrzygnięcia o żądaniu powoda kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

W sytuacji, w której brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Lublinie na pierwszym posiedzeniu w sprawie w dniu 26.02.2013r. wydał postanowienie, w którym stwierdził, że brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Oznacza to, że Sąd Rejonowy w Lublinie na posiedzeniu niejawnym analizując złożony pozew i dokument rozstrzygnął co do braku możliwości wydania nakazu zapłaty.

Trudno zatem uznać, że ta czynność Sądu może być wyłączona z obowiązku pokrycia kosztów przez powódkę tylko dlatego, że po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy cofnęła ona pozew. Czynności Sądu Rejonowego w Lublinie nie miały bowiem charakteru czynności przygotowawczych, poprzedzających przystąpienie do rozpoznania sprawy, lecz decydowały o tym czy sprawa na tym etapie postępowania zostanie rozpoznana merytorycznie czy też nie.

Reasumując nie ma skarżący racji podnosząc, że należy się zwrot opłaty ponieważ w sprawie nie została wyznaczona rozprawa. Istotne było natomiast to, czy Sąd na posiedzeniu podjął już czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.

Z tych zatem względów bezzasadne zażalenie należało oddalić na podstawie art. 395 kpc w zw. z art. 397§2 kpc.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem